

§ 7**Underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018****BESLUT****Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:**

1. Underlaget till budget för år 2016 med inriktning för 2017 och 2018 godkänns.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Ärendet redovisas i förvaltningens tjänsteutlåtande (dnr: 1.1. -76/15) daterad 2015-03-23.

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år, där budgetåret utgör periodens första år. Långsiktigheten i stadens planering förstärks genom att den inkluderar nämndernas analys av utvecklingen för treårsperioden. Nämndens underlag ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar, effekterna av dessa samt eventuella åtgärder. Större avvikelser eller förändringar jämfört med gällande plan ska analyseras och kommenteras.

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Kristina Lutz m.fl., (M) yrkar bifall till ett eget förslag till beslut, se reservation.

Ledamot Jesper Svensson (FP) yrkar bifall till ett eget förslag till beslut, se reservation.

§ 7 forts.**Beslutsgång**

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut och det är förvaltningens, moderaternas och folkpartiets förslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Kristina Lutz m.fl., (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige och reservationen på verksamhetsplanen i Skarpnäcks stadsdelsnämnd.
3. Därutöver anförs följande:

Alliansens vision för Skarpnäck är en hållbar, trygg, tillåtande och framtidsinriktad stadsdel med en mångfald av människor och verksamheter och där varje individ, oavsett bakgrund, är fri att forma sin egen framtid. Stadsdelens service gentemot medborgarna kännetecknas av hög kvalitet och valfrihet. Vad gäller underlaget för budget 2016–2018 vill Moderaterna särskilt framhålla följande.

§ 7 forts.**Ett Stockholm för alla. En stad med jobb, kunskap och möjligheter**

Moderaternas politik för fler jobb med låg skatt, trygg välfärd och en fungerande vardag har prövats i flera val och har vunnit stockholmarnas förtroende. Det bekräftas av att Moderaterna fortsatt är kommunfullmäktiges största parti.

Vår vision för Stockholm är en hållbar, trygg, tillåtande och framtidsinriktad stad med spännande jobb, en mångfald av människor, många företag och företagare, där tusentals studenter utbildar sig vid våra universitet och högskolor och där familjer trivs, skaffar barn och skapar sig ett hem. Det ska finnas bra förskolor och skolor i hela staden med fokus på kunskap. Stockholm ska vara en stad för alla där tillgängligheten ständigt utvecklas. I Stockholm ska alla känna sig trygga.

Vi tror på människors förmåga, mer än på politikens. Vi vill fortsätta att utveckla valfriheten. De avgörande besluten ska fattas av stockholmarna själva, oavsett om det gäller val av barnomsorg, skola och pedagogisk inriktning, vård- och omsorgsboende eller andra välfärdstjänster.

Stockholmarna ska ha frihet och möjlighet att förverkliga sina drömmar om ett bra liv. Det personliga ansvaret kan aldrig ersättas av politiska beslut. Därför ska politiken riva hinder och skapa förutsättningar istället för att bestämma hur stockholmarna ska leva sina liv. Vi ska sträva efter att förenkla för invånare och företag i relationerna med staden.

Staden är till för stockholmarna och de ska stå i centrum för allt arbete i staden. Stadens service till stockholmarna ska vara av hög kvalitet, tillgänglig och miljövänlig.

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2015-04-16****11**

§ 7 forts.

Myndighetsutövningen ska vara rättssäker och präglas av gott bemötande och effektiv hantering. Det är stockholmarnas behov av arbete, utbildning, omsorg, bostäder, arbetsplatser och transporter som ska vägleda det växande Stockholm.

Såväl alla invånare som anställda i Stockholms stad ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning.

All välfärdsverksamhet i Stockholms stad ska hålla en hög kvalitet, oavsett utförare. Stockholmare ska vara trygga med att staden har rätt verktyg och metoder för att säkra kvaliteten. Stockholmare ska alltid kunna känna sig trygga med att den service de väljer håller god kvalitet.

Vi tar fasta på att stockholmarna värdesätter kombinationen av en tät levande stad och grönområden av hög kvalitet. Vi bygger vidare på den trygga, tillåtande och framtidsinriktade staden, som så många älskar och allt fler väljer att bo i. Vi gör detta utifrån vår vision om att göra Stockholm till världens bästa stad att bo, leva och arbeta i – i dag och i framtiden när vi år 2020 når en miljon invånare.

Stockholm – en växande storstad i ständig utveckling

Stockholm ska vara en stad som ingjuter framtidshopp och leder till nyskapande, såväl för dem som är födda och uppvuxna här som för dem som söker sig hit från andra delar av Sverige och världen. Stockholm står sig i dag mycket väl i internationella jämförelser och är en dynamisk stad med ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad. Utmaningen är att även i framtiden klara den allt hårdare internationella konkurrensen om arbetskraft och investeringar.

§ 7 forts.

Stockholm kan och ska erbjuda unika livskvaliteter som få andra städer kan matcha: ett stort utbud och utmärkt kvalitet i offentligt finansierade tjänster, trygghet, en ren och vacker miljö och ett spännande kulturliv.

Attraktiviteten förpliktigar. Stockholms stad måste ha en ledning som har förmåga att både säkerställa byggandet av nya bostäder, arbetsplatser och infrastruktur, och samtidigt ta ansvar för att värna livsmiljön som finns i parker, grönområden och i närheten av vattnet. All den service som invånare i alla åldrar behöver ska vara tillgänglig och hålla hög kvalitet.

Stockholm ska vara attraktivt i alla dess delar och utvecklas genom förbättrad trygghet, goda utbildningsmöjligheter, tillgång till fler jobb, bättre infrastruktur och stadsmiljö.

Stockholms attraktionskraft kommer i framtiden att möjliggöra bostadsbyggande på platser som idag inte är ekonomiskt genomförbara. Tunnelbaneöverenskommelsen med nya sträckningar och stationslägen möjliggör såväl ökade målsättningar för bostadsbyggandet som ökad kapacitet i kollektivtrafiken.

Stadens e-tjänster, av hög kvalitet och service, ska göras mer tillgängliga dygnet runt och förenkla stockholmarnas vardag.

Genom jobb får stockholmarna försörjning, men också samhörighet och trygghet, vänner och möjlighet till utveckling och välbefinnande. En skola med fokus på kunskap ger Stockholms unga goda förutsättningar för fortsatta studier och jobb. Med målsättningen att alla stockholmare ska kunna arbeta och utbilda sig utifrån sina egna

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2015-04-16****13**

§ 7 forts.

förutsättningar ska Jobbtorgen fortsätta att utvecklas för dem som behöver stöd på vägen till egen försörjning.

Stockholm är på väg att bli en miljonstad. Det ställer krav på oss att låta staden växa på ett miljövänligt sätt, där vi gör det enkelt för våra invånare att göra kloka och miljövänliga val. Stockholm ska även som miljonstad vara en stad där parker och grönområden erbjuder stockholmarna möjligheter till rekreation. Genom att vi bygger tätare kan staden fungera effektivare samtidigt som vi värnar om Stockholms träd och gröna oaser.

Det ska vara lätt att komma fram i Stockholm. Stockholmarna ska enkelt och tryggt kunna ta sig från hemmet till arbetsplatsen, lämna barnen på förskolan, träffa vännerna på kvällen, åka ut på landet till helgen och handla mat efter jobbet.

En fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken är nödvändig när staden och regionen växer snabbt. Vi vill att Förbifart Stockholm – och på sikt en Östlig förbindelse – för bort bilar från dagens hårt trafikerade gator. Framkomligheten i staden ska öka genom satsningar på förbättrade gångstråk, utbyggt cykelnät, tunnelbana och modern spårväg.

En snabbt växande stad med alla dess utmaningar kräver ett ledarskap som klarar att lägga grunden för det Stockholm våra barn och barnbarn ska växa upp och leva i. Moderaterna är beredda att ta ansvar för att utveckla staden med eftertanke, så att vi kan behålla den goda livskvalitet som är kännetecknande för Stockholm – en blå, grön och trygg stad, som förenar en tillgänglig, innovativ och urban miljö med närhet till vatten och natur.

§ 7 forts.**Förskoleverksamhet**

Stockholms förskolor ska erbjuda en verksamhet som är rolig, stimulerande, trygg och utmanande, full av möjligheter. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg och lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära.

Stockholms stads förskoleprogram ”Framtidens förskola” ska ange fokus för verksamheten. Förskolechefens ledarskap är av avgörande betydelse för förskolans kvalitet. Läroplanen för förskolan har förtydligats och kompletterats med nya mål när det gäller språkutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. Arbetet med matematik och språkutveckling ska även fortsättningsvis vara prioriterade områden.

Förskolans fysiska miljö ska väcka nyfikenhet, inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Miljön både i förskolan och i dess närområde ska ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse.

Det är viktigt att tillsynen av förskolan fungerar och att verksamheten i förskolan håller högsta kvalitet. Om brister upptäcks ska åtgärder vidtas skyndsamt.

Alla barn ska ha samma möjligheter till stöd oavsett om de går i kommunal eller fristående förskola. Fler specialpedagoger ska finnas tillgängliga för att handleda resurspersoner i förskolan samt pedagoger som har barn i behov av särskilt stöd. Moderaterna föreslår i budgetreservationen i kommunfullmäktige att ett försök med mobil enhet med specialpedagoger ska erbjudas förskolorna.

§ 7 forts.

Det är angeläget att förskolan har en bra kompetens om barns språkutveckling och kan stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska.

Full etableringsfrihet ska gälla för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Moderaterna vill se en mångfald bland utförare och olika pedagogiska verksamheter. Föräldrar ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Det är viktigt att stadsdelsnämnden verkar för att det ska finnas många alternativ och pedagogiska inriktningar att välja mellan.

I dag arbetar många stockholmare utanför traditionell kontorstid. Staden ska säkerställa att de som har ett fastställt behov av barnomsorg utanför stadens ramtider (06:30–18:30) får möjlighet till detta i enlighet med stadens gällande regelverk och inom ramen för barnomsorgsgarantin.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. Mångfald och valfrihet inom äldreomsorgen garanterar rätten för de äldre att kunna känna sig trygga med att omsorgen ska uppfylla deras individuella behov och ta hänsyn till deras personliga önskemål. Det är viktigt att äldre bemöts med respekt och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg.

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter individuella behov. Servicehusen ska kvarstå som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns. Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till hög ålder kombinerat med ensamhet.

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2015-04-16****16**

§ 7 forts.

Tekniska hjälpmedel erbjuder nya möjligheter att underlätta för äldre och deras anhöriga att använda sin valfrihet och enkelt kunna välja mellan olika utförare. Alla biståndsbedömare ska därför ges tillgång till läsplatta som arbetsredskap för att genom e-tjänsten Hitta service ge stöd att välja äldreomsorg utifrån individuella behov och önskemål.

Kunskap om demenssjukdom ska stärkas på stadens demensboenden. För att stärka kompetens och kvalitet i vård och omsorg för personer med demens och deras anhöriga föreslår Moderaterna att ett pilotprojekt inleds där medarbetarna erbjuds certifiering enligt Silviahemmets utbildningscertifiering.

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Stadsdelsnämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och äldre- och funktionsnedsättningsnämnden fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Personer med funktionsnedsättning ska ha rätt att själva välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.

§ 7 forts.

Stadens arbete ska präglas av ett tydligt fokus på den enskilda stockholmaren. Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskilda individens önskemål och val. Den enskilde ska också ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av sin insats. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade och visa på goda resultat.

Barns delaktighet i utredningsarbetet är ett viktigt utvecklingsområde som fortsatt ska prioriteras. Stadsdelsnämnden ska prioritera uppföljning av placerade barn och unga samt barn som lever med våld i nära relationer. Samverkan mellan skolan och socialtjänsten ska intensifieras för att uppnå en tydligare helhetssyn. Föräldrastödsprogram som Komet och ABC ska erbjudas föräldrar i förebyggande syfte. Stadens uppsökande arbete med bland annat fältassistenter ska fortgå och utökas.

Det drogförebyggande arbetet ska fortsatt prioriteras. Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 24 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott. Arbetet med sociala insatsgrupper är prioriterat och samtliga stadsdelsnämnder ska använda denna arbetsmetod.

Arbetet mot hemlöshet ska vara långsiktigt och stadsdelsnämnden ska prioritera det förebyggande arbetet för att undvika att personer hamnar i hemlöshet,

§ 7 forts.

exempelvis genom budget- och skuldrådgivning. Under de senaste åren har en markant ökning skett av antalet personer från andra EU-länder och tredjelandsmedborgare som vistas i Stockholm utan försörjning och boende. Detta kräver ett ökat behov av insatser från socialtjänsten, bland annat i form av uppsökande verksamhet samt insatser från ideella föreningar.

Arbetet mot våld i nära relationer ska fortsatt prioriteras. Det ska finnas ett tydligt barnperspektiv i alla utredningar av vuxna som utsätts för våld alternativt vuxna som utövar våld. Det ska alltid inledas en utredning när socialtjänsten får kännedom om att ett barn lever med våld i nära relation.

Stadsmiljöverksamhet

Upplevelsen av Stockholm som en grön, ren och snygg stad ska öka. Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan.

Tillgänglighetsfrågorna ska vara en naturlig beståndsdel i den dagliga verksamheten. Lekplatser ska utformas så att barn med funktionsnedsättning kan använda dem och parkvägar och parkbänkar ska tillgänglighetsanpassas.

Stadsdelsnämnden ska fortsätta arbetet för idéburen stadsförbättring. Målet är att använda stadsrummet mer genom att förbisedda delar av stadsmiljön och fastigheter öppnas för utvecklingsprojekt i begränsad skala som ger stockholmarna en möjlighet att påverka sin närmiljö. Det kan handla om att ta en oanvänd gräsyta mellan fastigheter i bruk för stadsodling, att temporärt tomma lokaler används som gallerier och scener eller att gästvänliga

§ 7 forts.

betong- och asfaltsytor rustas upp för att kännas välkomnande och kunna utnyttjas som offentliga platser.

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämnden ska i handläggning av ekonomiskt bistånd bedriva ett aktivt och evidensbaserat arbete. Stort fokus måste ligga på att minska biståndsberoendet och bistå i arbetet med att gå från bidrag till egen försörjning.

Det är av stor vikt att aktivt följa och utveckla rutiner för att motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Arbetet med ekonomiskt bistånd ska utgå från ett tydligt barnperspektiv.

Arbetsmarknadsåtgärder

Staden ska planera för att erbjuda ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterferier. I Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige avsätts 50 miljoner kronor centralt för en särskild satsning på feriearbeten. Staden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar.

Invandring berikar Stockholm. Det är positivt, välkommet och nödvändigt att människor söker sig till Stockholm. Den som kommer till Stockholm från ett annat land ska få en reell möjlighet till etablering. Därför måste mottagandet av nyanlända syfta till integration, arbete och delaktighet.

Reservation

Ledamot Jesper Svensson (FP) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.

§ 7 forts.

2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Folkpartiet Liberalernas budgetreservation i kommunfullmäktige och reservationen på verksamhetsplanen för 2015 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd.

Alliansens vision för Skarpnäck är en hållbar, trygg, tillåtande och framtidsinriktad stadsdel med en mångfald av människor och verksamheter och där varje individ, oavsett bakgrund, är fri att forma sin egen framtid. Stadsdelens service gentemot medborgarna kännetecknas av hög kvalitet och valfrihet. Vad gäller underlaget för budget 2016–2018 vill Folkpartiet Liberalerna särskilt framhålla följande.

Att förvaltningen identifierar stora ekonomiska utmaningar inom flertalet verksamhetsområden är ett allvarligt besked för invånarna i Skarpnäck. Den nya majoritetens skattehöjning tycks inte avspeglar sig i förbättrad service.

Vi uttrycker stor oro över vad som kommer att hända med de projekt som finansierats via Skarpnäckslyftet och bostadsbolagen. Den nya majoriteten har inte gett tydliga besked om framtiden för ytterstadsarbetet, och verkar inte helt ha klart för sig vad som kommer att hända i framtiden. Detta gäller i synnerhet sådana projekt som med fördel drivs av civilsamhällets organisationer och som bör få fortsätta i projektform även i framtiden.

Under de två gångna mandatperioderna har förskolan varit en av stadens allra mest uppskattade verksamheter, med några av landets minsta barngrupper, genomgående en hög kvalitet och en stor mångfald i pedagogiska inriktningar. Vi ska värna detta och utveckla valfriheten så att det blir

§ 7 forts.

enklare för föräldrar att välja förskola och att kunna vara trygga med att förskolan håller en hög kvalitet.

Den nya majoritetens budget innebär ytterst magra påslag till förskolorna, som riskerar att leda till kvalitetsförsämringar och större barngrupper.

För att öka andelen förskollärare på våra förskolor ska Stockholm vidare arbeta aktivt med att öka förskollärarkraftens attraktionskraft. Vi vill därför att staden under 2015 inför karriärtjänster för förskollärare efter samma modell som gäller för förstelärare i grund- och gymnasieskola. Ett första steg blir att över staden tillsätta 50 tjänster som förste förskollärare. Utgångspunkten ska alltid vara att det handlar om permanenta tjänster.

Alla har rätt till ett bra boende. Vi vill låta alla äldre över 85 år som så vill få plats på servicehus och göra det möjligt för de äldre att välja servicehus i andra stadsdelar, vilket hade gett de äldre i Skarpnäck ytterligare ett boendevalternativ. Nu får stadens äldre istället ett ”trygghetslöfte” av ytterst oklar halt och med mycket svag finansiering. I den översyn av framtida äldreboendeformer som förvaltningen aviserar bör det noga övervägas att bygga ett nytt servicehus.

Som ett resultat av Alliansens målmedvetna arbete är antalet personer med ekonomiskt bistånd i staden rekordlångt. Det är viktigt att stadsdelsnämnden i samverkan med arbetsmarknadsnämnden fortsätter att arbeta för att slussa personer från bidrag till arbete.

Situationen för många socialsekreterare är pressad, och personalomsättningen är för hög. Att bara skjuta till mer pengar räcker inte. För att behålla socialsekreterarna krävs att stadsdelsnämnden arbetar aktivt och ambitiöst med ledarskap, handledning och karriärmöjligheter. Precis som i andra yrken där man arbetar med människor i utsatta

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2015-04-16****22**

§ 7 forts.

situationer är möjlighet till handledning och professionellt stöd viktigt.

Otrygghet, oro och konflikter i andra delar av världen får effekter även i Skarpnäck. Ett exempel på det är att allt fler asylsökande ensamkommande ungdomar kommer till oss. De 14 platser som finns på stadsdelens boende är alltför få. Stockholm behöver en sammanhållen strategi för att säkerställa att dessa ungdomar får trygghet och tak över huvudet.

I Skarpnäck pågår två omfattande programarbeten som kan skapa trivsamma stadsmiljöer och välbehövliga bostäder. Inom båda programmen ryms goda möjligheter att förverkliga strategin i Stockholms översiktsplan *Promenadstaden* om en mer integrerad ytterstad med nya sammanhängande stadsmiljöer och förstärkta kopplingar. Här är stärkta samband mellan Hammarbyhöjden och Hammarby sjöstad respektive mellan Bagarmossen och Skarpnäck särskilt viktiga att åstadkomma. Det är angeläget att såväl stadsdelsförvaltningen som stadens centrala förvaltningar håller fast vid intentionerna i *Promenadstaden* för att säkerställa att den stad som vi bygger också är en stad som håller samman.

Ersättaryttrande

Ersättare Gunnar Caperius (C) lämnar ett ersättaryttrande enligt följande:

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat enligt följande:

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med ett underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018 i överensstämmelse med vad som anförs i detta

Justeringsmännens signum**Utdragsbestyrkande**

§ 7 forts.

beslut samt i enlighet med Centerpartiets
budgetreservation i kommunfullmäktige.

3. Därutöver anförs följande.

Alliansens vision för Skarpnäck är en hållbar, trygg, tillåtande och framtidsinriktad stadsdel med en mångfald av människor och verksamheter och där varje individ, oavsett bakgrund, är fri att forma sin egen framtid. Stadsdelens service gentemot medborgarna kännetecknas av hög kvalitet och valfrihet.

Centerpartiet står för en närodlat politik där beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Stockholm och Skarpnäck ska vara en stad där företagsamhet frodas, människor upplever frihet, trygghet och alla är välkomna. Politikens uppgift är att garantera kvalitet och se till att skattepengarna används på bästa sätt. Staden ska erbjuda stockholmarna en välfärd med stor valfrihet och mångfald bland utförarna. Under alliansens tid gick staden med överskott årligen. Trots överskott och vänstermajoritetens skattechock 2015 så visar förslaget till underlag för budget med inriktning 2017 och 2018 på betydande utmaningar. Skarpnäcks stadsdelsnämnd borde fått en större del av intäkterna från den höjda skatten, som drabbat medborgarna i stadsdelen. Vi ser med oro på att viktiga satsningar på stadsmiljö, skötsel av Flatens naturreservat och badplats, och inte minst lokalbehoven i förskolan underfinansieras av det rödgrönrosa styret i staden och stadsdelen. Den långsiktiga finansieringen av Skarpnäckslyftet bör snarast säkerställas.

I den sammanfattande ekonomiska analysen varnar förvaltningen för att det blir svårt att få en ekonomi i balans under planperioden då nämndens budget, enligt plan, kommer att vara oförändrad under planperioden.

§ 7 forts.

Effektiviseringar och/eller volymminskningar måste till med cirka 25 mkr per år för att klara ökade löner och priser, detta i ett läge då förvaltningen efter flera år av budget i balans ser ut att gå mot underskott 2015. Bara om det finns ett tydligt mervärde bör de nya budgeteringsprinciper och omfattande kraven på nya kartläggningar och dokumentation som aviseras av majoriteten genomföras. I ett ansträngt budgetläge bör förvaltningens kärnverksamhet prioriteras och den goda kompetens som byggs upp inom förvaltningens verksamheter och personal, inte minst i förskola och sociala frågor, bibehållas och utvecklas.

För övrigt hänvisar jag till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.

Ersättaryttrande

Ersättare Johan Sunbring (KD) lämnar ett ersättaryttrande enligt följande:

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat enligt följande:

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige och reservationen på verksamhetsplanen för 2015 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd
3. Därutöver anförs följande:

Alliansens vision för Skarpnäck är en hållbar, trygg, tillåtande och framtidsinriktad stadsdel med en mångfald av människor och verksamheter och där varje individ, oavsett bakgrund, är fri att forma sin egen framtid.

§ 7 forts.

Stadsdelens service gentemot medborgarna kännetecknas av hög kvalitet och valfrihet. Vad gäller underlaget för budget 2016–2018 vill Kristdemokraterna särskilt framhålla följande.

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare och stadens organisation och förtroendevalda. Nämnderna ansvarar för många av de frågor som påverkar människors vardag och välfärd. Kristdemokraterna värnar valfriheten inom barnomsorg, skola och äldreomsorg. Vi vill minska barngruppernas storlek i förskolan och erbjuda alla som är över 85 år och som så önskar rätt till äldreboende.

Förskoleverksamhet

Barnomsorgen finns till för barnen och inte tvärtom. Föräldrar ska kunna välja den barnomsorg som är bäst för deras barn. Det kan handla om både förskola och pedagogisk omsorg i hemmet i form av dagbarnvårdare, flerfamiljssystem eller egen omsorg. Föräldrarna ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Fristående och kommunala verksamheter ska behandlas lika. Stockholms stad ska erbjuda vårdnadsbidrag till de föräldrar som väljer att på egen hand sköta omsorgen om sina barn.

Förskolan ska säkerställa att alla barn blir sedda och känner sig trygga. Små barngrupper är viktigt för att barn ska kunna knyta an och känna trygghet och arbetsro. Inte minst är det viktigt för de yngsta barnen. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör därför inte vara fler än 12 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 15 barn. Vi noterar att majoriteten

§ 7 forts.

eftersträvar mindre barngrupper men saknar en finansieringslösning. Vi vill att majoriteten snarast tar fram en sådan finansieringslösning. Lärandet förutsätter trygghet och omsorg. Den delen måste prioriteras när alltmer fokus läggs på språk och matematik.

Kristdemokraterna vill lyfta omsorgsperspektivet mer än vad som görs idag.

Stadsdelen Skarpnäck har idag prisbelönta och bra förskolor. Det är dock oroväckande att nuvarande majoritet underfinansierat förskolan och riskerar därmed att i framtiden inte upprätthålla samma kvalité som idag. Detta anser vi är ohållbart och kräver därför att förskolan ska ha en balanserad finansiering.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Den öppna förskolan är en uppskattad och efterfrågad verksamhet. Den erbjuder viktig stimulans och gemenskap till barn och stöd och utbyte till föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan drivs på flera håll i stadsdelen av frivilligorganisationer och uppskattas mycket av dess besökare, detta ska stöttas.

I regeringens vårbudget för 2015 finns inte en direkt riktad fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd med. Detta är oroväckande då det i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) anges att barn har rätt till vila och fritid, lek och rekreation samt rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet. Detta ska inte vara en klassfråga. Därför är det önskvärt att fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd fortsätter finnas i Stockholm.

Forskning visar att möjligheten till en god skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn. Det är särskilt

§ 7 forts.

viktigt att samverka mellan socialtjänst och skola uppmärksammas. Stadsdelen tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden ska vidta förebyggande insatser för barn och ungdomar för att säkerställa en god skolgång. Varje skola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten. För barn som far illa eller riskerar att fara illa är det viktigt att det finns en bra samverkan mellan skola och sociala myndigheter. Fler familjecentraler bör inrättas där mödravårdscentral, barnavårdscentral och socialtjänsten kan samverka för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa och stötta familjer på olika sätt.

Äldreomsorg

Rätten att bestämma över sin egen vardag upphävs inte vid någon viss ålder. Vi har alla olika behov och önskemål. Vi välkomnar privata, ideella och kooperativa alternativ. Kvalitet ska vara styrande för all vård. Mångfalden av aktörer inom välfärden ökar kvaliteten och förbättrar verksamheterna. Valfriheten har skapat alternativ som är tillgängliga för alla, inte bara för personer med höga inkomster. Varje människa har unika önskemål och förutsättningar. Utan konkurrens får vi ingen verklig valfrihet och valmöjligheterna blir betydligt färre. Vi ser med stor oro på att valfriheten inom välfärden succesivt minskar.

Kristdemokraterna vill införa en äldreboendegaranti. Alla som är 85+ ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning. Vi avsatte 50 miljoner kronor för detta ändamål i budgeten för Stockholms stad 2015. Vi vill att majoritetens underlag för budget 2016 ska innehålla finansiering för att kunna genomföra denna äldreboendegaranti.

§ 7 forts.

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att fortsätta bo kvar hemma. Kristdemokraterna vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten. Det ska inte enbart vara enkelt att välja utförare av hemtjänst utan också vilken typ av tjänster man behöver hjälp med. Vi vill förenkla biståndsbedömningen och erbjuda alla över 80 år sex timmar att fritt förfoga över vad gäller olika servicetjänster.

Kristdemokraterna vill öka välbefinnandet inom äldreomsorgen genom god mat, utevistelser och kulturupplevelser. Frågor om mat, livskvalitet och välbefinnande i äldreomsorgen har sedan gammalt haft en alltför underordnad roll. Undernäring är ett stort problem, särskilt bland de mest sjuka äldre. När det finns risk för undernäring, så finns det också risk sämre hälsa, fallskador och läkemedelsbiverkningar. Regeringen tar i vårbudget för 2015 bort den satsning som tidigare funnits på ett måltidslyft för de äldre. Kristdemokraterna beklagar detta. Risken finns att detta kommer påverka stadsdelens äldre. Det viktigt att mat av hög kvalitet även i framtiden ska vara en självklarhet.

Vi vill vidare att Äldre direkt även framöver ska vara öppet på helger.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadens arbete ska präglas av tydligt brukarfokus. Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället. Den enskildes rätt till individuell

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2015-04-16****29**

§ 7 forts.

behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid ska följas.

Staden bör utreda förutsättningarna för personer över 65 år att fortsätta delta i daglig verksamhet, i första hand för personer med psykisk ohälsa. Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Personer med funktionsnedsättning ska ges ett värdigt bemötande i sina kontakter med personal hos stadens nämnder, bolag och samarbetspartners. Här är Stockholms stads bemötandeguide, som har tagits fram av socialnämnden i samråd med funktionshinderrörelsen, ett viktigt redskap. Kristdemokraterna anser därtill att det är angeläget att öppna mötesplatser, så som Lejdaren i Kärrtorp, i stadsdelen upprätthålls.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

I stadsdelen finns över hundra barn som är utsatta för våld i nära relationer. I och med de nya föreskrifter som Socialstyrelsen har fattat beslut om, kommer kostnaderna att öka för förvaltningen. Med den rådande ekonomiska situationen i kommunen och inom förvaltningen är vi därför bekymrade över att detta kommer påverka utredningsenheterna negativt. Utredningsenheten för barn och ungdom har redan nu en situation som är ohållbar både på kort och lång sikt. Kristdemokraterna föreslår därför ökade resurser till utredningsenheten för barn och ungdom.

Föräldrastödinsatser ger goda effekter. Den största förebyggande effekten, för att barn inte ska få problem

§ 7 forts.

senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Det är samtidigt viktigt med riktade insatser till enskilda familjer och gruppstödinsatser till utsatta barn respektive föräldrar som brister i sitt föräldraskap.

Fältassistenter är en nödvändig resurs i stadens preventiva arbete med ungdomar. Deras mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska stödjas och i vissa stadsdelar utökas. Kristdemokraterna stöder den nya majoritetens satsning på fler fältassistenter. Vi vill också att Alliansens satsning på att fältassistenterna ska ha en tydlig närvaro i tunnelbanan fortsätter. Stadsdelsnämnderna ska stödja ideella krafter som verkar för trygghet, till exempel nattvandrare.

Stadsmiljöverksamhet

Stockholm ska vara klotterfritt. Det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Stadsdelsnämnderna ska samverka sinsemellan och med trafiknämnden för att hela staden ska vara snygg och välskött. Stadens städgaranti ska gälla, vilket innebär att städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan. Kristdemokraterna beklagar att majoriteten valde att minska Stockholms stads budget för att hålla staden ren och vi önskar att anslagen framöver återställs till tidigare nivå.

Stadsdelen Skarpnäck är unik på många sätt. Närheten till naturen och Nackareservatet en viktig del till varför många väljer att bosätta sig i stadsdelen. Det är viktigt att vi underlättar för alla att komma ut i naturen. Oavsett om det är till fots eller med hjälp av rullstol, permobil eller med hjälp av rullator.

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2015-04-16****31**

§ 7 forts.

Naturreseptatet attraherar även till sig bosättningar av hemlösa. Detta är en utveckling som inte är önskvärd. Vi kan inte ha lagar och regleringar som gäller vissa grupper men inte andra. Därför är det rätt att staden tillsammans med Polisen och Kronofogden avhyser de som bosätter sig i naturreseptatet. Denna process är emellertid omständig och förvärras av den rödgrönrosa majoritetens motvilja att överhuvudtaget vilja använda den. För att undvika framväxten av kåkstäder och för att värna de naturområden som idag tar allvarlig skada av bosättningarna bör istället effektivare strategier för att adressera problemet finnas på plats.

Bland de som bosätter sig i reservatet finns EU-migranter. För att hjälpa dessa till en långsiktigt hållbar lösning föreslår vi Kristdemokrater exempelvis att Stockholm stad kan hjälpa till med att bygga upp en fungerande socialtjänst på plats i de EU-länder som de kommer från, genom ett kunskapsutbyte. Stödja det civila samhällets arbete, det arbete som föreningsliv, kyrkor och hjälporganisationer utför är ovärderligt. Nuvarande Regerings slopande av avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer som Kristdemokraterna infört är därför direkt stötande. Vi vill även se över möjligheten för Stockholm Stad att skaffa vänorter i Rumänien och Bulgarien och genom detta arbete bidra till att bygga upp fungerande samhällen med skola, socialtjänst och infrastruktur. Det är angeläget att de illegala bosättningarna hanteras snabbare. Behovet är stort för lagändringar som möjliggör en snabbare hantering, t.ex. genom att Kronofogden kopplas ur processen så att kommunen kan agera ensamt för att beivra bosättningarna. Själva avhysningen måste givetvis även fortsatt göras på ett respektfullt och humant sätt.

§ 7 forts.

Vi vill även lyfta fram vikten av Skarpnäcksliftet fortsätter. Det har haft stor betydelse på tryggheten i Bagarmossen och Skarpnäck, men allt är inte perfekt än.

Det är därför viktigt att det Skarpnäcksliftet även i framtiden finns kvar.

Arbetsmarknadsåtgärder

Staden ska erbjuda ungdomar feriearbeten under både sommar- och vinterferier. Det är viktigt att staden eftersträvar att ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete. Staden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar. Det är oroväckande att införandet av viss-tidsanställningar medför minskat utbud feriearbeten. Antalet platser blir därför begränsat då inte utbudet motsvarar efterfrågan.